

УДК 338

Б.О. Яковчук, студентка

Л.Є. Гац

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

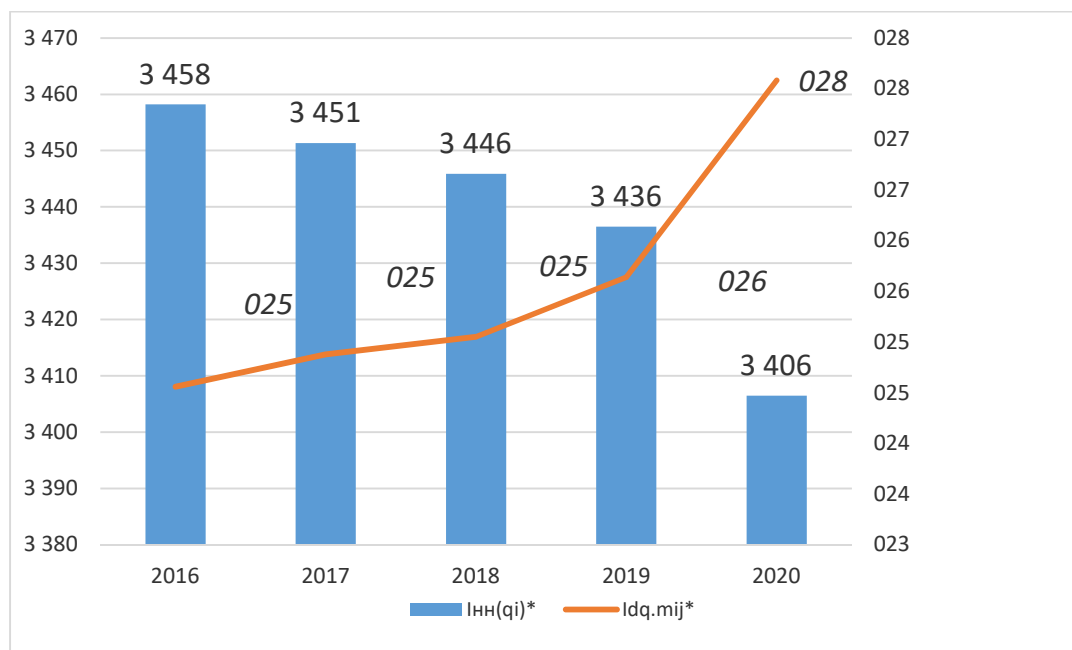
Bogdana Yakovchuk

Lyubov Hats

ECONOMIC ASPECT OF BUSINESS DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION

Інтернетпростір все більше охоплює світ, на даний час близько 65% населення планети користується інтернетом, у тому числі 71% населення України щодня відвідують інтернет-сайти. [3;4] Швидкий темп зростання користувачів та їхніх потреб приводить до оцифрування бажаної інформації. Іншими словами, всі сфери які необхідні людству поступово та впевнено входять в етап «діджиталізації».

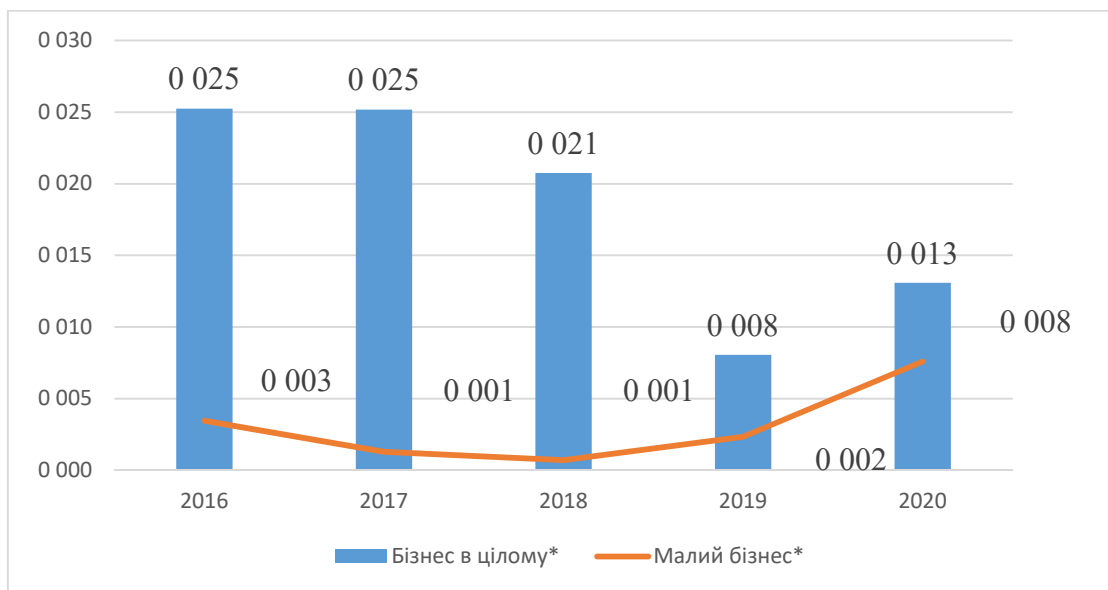
В сфері економіки виділяють два основних напрямки руху діджиталізації – це створення «цифрових підприємств» та підвищення продуктивності. Цифрові підприємства повністю складаються з віддалених робочих груп і створюються на базі хмарних технологій. На даний час, бізнесу дуже важко функціонувати, як 10-15 років тому. Зараз його конкурентоспроможність вимірюється пристосованістю фірми до інтернет простору, як з точки маркетингу, клієнтообігу, фінансових та виробничих питань тощо, так і вмінням завойовувати клієнта в цьому масштабному конкурванні. Інтенсивність конкуренції, яка існує на сьогоднішній день, характеризується даними, що узагальнено на рис.1.

- визначено на основі статистичних даних [2]

Рис.1 Оцінка концентрації ринку країни (Інн) та частки малого бізнесу (Idq) за період 2016-2020рр

Як показують результати обчислень ринок країни в цілому характеризується як висококонцентрованим, однак в аналізованому періоді спостерігається деяке зниження і становить -0,87 відсотка. Досить високою конкуренцією характеризується малий бізнес, оскільки частка його на ринку становить 27,58 відсотка. Якщо оцінювати розвиток в цілому, то як бачимо (див.рис.2) тенденція змін має спадний характер, однак у 2020р відбулись зрушення в сторону незначного зростання, здебільшого спричинені не тільки розвитком процесу оцифрування бізнесу, але і ростом індексу споживчих цін, рівень якого зафіксовано у 2020р в розмірі 2,7% [6]

- визначено на основі статистичних даних [6]

Рис. 2 Розподіл частки доходу за видами форм організації бізнесу.

Наступний напрям – підвищення продуктивності функціонування бізнесу – це перехід бізнесу на діджиталізовану основу. Як уже зазначалося вище, оцифрування даних фірм нарощує темпи розвитку економіки. Компанії починають усвідомлювати, що здатні просувати свої технології в різноманітних секторах економіки, як тільки стають діджиталізованими, а як результат, можливість з мінімальними витратами навіть дрібним компаніям увійти в лідери серед конкурентів великого бізнесу (тенденцію розвитку малого бізнесу показано на рис 2).

За словами прем'єр-міністра України [7], всі публічні та державні послуги повинні бути переведені в цифровий формат, який має сповільнити розвиток та покласти край корупції і тіньовій економіці. Паперова система обліку та звітності дає можливість процвітати різним махінаціям у бізнесі: фабрикування та завищення витрат, шахрайство і підробка документів, підкуп державних посадових осіб тощо. Якщо система буде максимально діджиталізованою, то отримаємо – спілкування партнерів через інтернет-комунікації, які записуються, всі грошові надходження відразу реєструються, перевіряються, порівнюються, всі справи з документами, які заповнюються і надсилаються в онлайн форматі у державні органи, не можна в останню мить змінювати, в свою чергу порівнюються всі дані і при найменшому відхиленні будуть прийняті необхідні дії з боку держави.

Якщо робити оцінку діджиталізації, то слід зауважити, що вона вирішує щонайменше такі питання: зручність, швидкість і доступність.

Сповільнює процес діджиталізації економіки перш за все незацікавленість керівництва у здійсненні цифрових перетворень, оскільки це пов'язано з додатковими витратами на оновлення обладнання, перекваліфікацію працівників, а витрата відповідно на це часу та коштів, для деяких суб'єктів бізнесу є несприятливим аргументом, з приводу прийняття позитивного рішення про доцільність проведення діджиталізації їх діяльності.

Сучасна українська система ще не повністю освоїлась в цифровому світі, і спеціалісти які працювали постійно з паперами, мають недостатню компетенцію та знання щоб швидко перейти на діджиталізовані процеси діяльності. Також проблемою є непрозорість роботи кінцевих споживачів.

Одним із недоліків оцифрування бізнесу є його ризикованість. Для діджиталізованого суб'єкта господарювання виникають поряд з перспективами та позитивними факторами ряд проблем, які пов'язані з недостатньою захищеністю від загроз кібербезпеці, також можливе полегшення незаконної економічної діяльності та посягання на недоторканність приватного життя фірми. Завдяки вірусам та хакерським атакам, важлива приватна інформація бізнесу може стати загальнодоступною, а фірми-конкуренти можуть вдало скористатися ситуацією та потопити конкурентів. Основна загроза – це витік цінної інформації компанії, що супроводжується негативними наслідками.

Однак, завдяки діджиталізації, суб'єкти бізнесу повинні іти в ногу з часом. Цифрова трансформація - це постійні зміни та вдосконалення. Змінюється та переходить на новий рівень корпоративна культура та бізнес-модель. І як тільки бізнес стане діджиталізованим він зможе оперативно реагувати на виклики ринку та повністю відповідати запитам клієнтів.

Література:

1. Діджиталізація: як далі це явище змінюватиме життя українців? URL: <https://news.obozrevatel.com/tech/news/elena-korobkova-didzhitalizatsiya-yak-dali-tse-yavische-zminyuvatime-zhittya-ukraintsiv.htm>
2. Діджиталізація: роль у розвитку сучасного бізнесу URL: <http://www.rusnauka.com/pdf/247354.pdf>
3. Політика й суспільство / Новини URL: <https://p.dw.com/p/3qkD3>
4. Проникнення інтернету в Україні. URL: https://inau.ua/sites/default/files/file/1910/dani_ustanovchyh_doslidzhen_iii_kvartal_2_019_roku.pdf
6. РОЗПОРЯДЖЕННЯ від 17 січня 2018 р. № 67-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>
6. Статистична інформація Державного управління статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/korporativna-reforma-privatizaciya-didzhitalizaciya-zahodi-uryadu-v-borotbi-z-tinovoyu-ekonomikoyu-denis-shmigal>